

WCAG 2.1 onderzoek niveau AA

website.belastingdienst.nl/testsite

Opdrachtgever: Belastingdienst
Website: website.belastingdienst.nl/testsite
Rapportversie: 1.1
Tilburg, 18 juni 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	7
Principe 1: Waarneembaar	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	17
Principe 2: Bedienbaar	22
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	24
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	26
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	27
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	30
Principe 3: Begrijpelijk.....	32
Richtlijn 3.1: Leesbaar	32
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	33
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	34
Principe 4: Robuust.....	36
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	36
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	39
Volledige steekproef.....	39

Inleiding

Op verzoek van Belastingdienst, aanbieder van de website Wordpress, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Dit onderzoek is gebaseerd op de Europese norm voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549.

Sinds 5 oktober 2023 is WCAG 2.2 de toegankelijkheidsnorm voor websites, apps en documenten. WCAG 2.2 is nog *geen* onderdeel van EN 301 549. Op dit moment is WCAG 2.1 (niveau A en AA) de wettelijke norm. Hierdoor hoeft op dit moment nog niet te worden voldaan aan de 6 nieuwe succescriteria die in WCAG 2.2 zijn toegevoegd. We adviseren om hieraan wel alvast te voldoen. Zo is de website beter toegankelijk en al klaar voor de wettelijke verplichting van WCAG 2.2. In WCAG 2.2 is succescriterium 4.1.1 vervallen. Hierdoor zijn er in WCAG 2.2 in totaal 5 succescriteria meer dan in WCAG 2.1.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, neem dan contact met ons op via technobility@cardan.com.

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Belastingdienst
Onderzochte websites:	Wordpress
Type onderzoek:	WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.1
Datum rapport:	18 juni 2024
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Gerard Copinga
Senior Consultant:	Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op website.belastingdienst.nl/testsite (URI-basis)
- Niet de online kaarten en karteringsdiensten, tenzij ze bedoeld zijn voor navigatie (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de audio- en videobestanden die vóór 23 september 2020 op het digitale kanaal zijn geplaatst (wettelijke uitzondering voor de overheid)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 24 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de [evaluatiemethode WCAG-EM](#). Deze methode is aanbevolen door [DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Toegepaste norm

WCAG 2.1, niveau A en AA (<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/>)

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie: www.w3.org/WAI/WCAG22/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulptechnologieën.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Google Chrome, versie 125
- Mozilla Firefox, versie 126 (primair)
- Microsoft Edge, versie 125
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- SVG
- DOM

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: Burgemeester Brokxlaan 32, 5041 SB Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website Wordpress is afgerond op 18 juni 2024. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Op dit moment wordt nog niet voldaan aan alle succescriteria. Met behulp van de bevindingen en adviezen uit onze rapportage kunnen verbeteringen doorgevoerd worden.

Beoordeling WCAG 2.1: Voldoet niet

Op dit moment wordt voldaan aan 26 van de 43 succescriteria voor WCAG 2.1, niveau A en AA.

Feedback van onderzoeker

Bij het heronderzoek naar de website is gebleken dat een deel van de gevonden problemen bij het eerste onderzoek inmiddels goed zijn opgelost. Complimenten hiervoor. De website is nu al een stuk toegankelijker geworden.

Helaas zijn nog niet alle problemen opgelost. En, er is één nieuw probleem ontstaan door een aanpassing om een ander probleem op te lossen. Verderop in het rapport zijn de overgebleven problemen nog te vinden.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de internationale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A en AA. Volgens de Europese standaard EN 301 549 hoeft sommige inhoud van websites echter niet te voldoen aan deze toegankelijkheidsnorm. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's, oude video's en online kaarten. Hiervoor gelden verschillende uitzonderingen. Let erop dat hierin dus nog wel toegankelijkheidsproblemen kunnen bestaan die niet in dit rapport zijn beschreven. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk mogelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Mensen met een visuele beperking kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor mensen met een gehoorbeperking.

De onderdelen die onder een wettelijke uitzondering vallen, zijn in dit onderzoek niet (geheel) onderzocht. In de scope wordt benoemd om welke onderdelen het gaat. Ga voor de volledige uitleg en meer informatie over de specifieke situaties naar <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Niet onderzocht
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Niet onderzocht
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Niet onderzocht
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Niet onderzocht
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Niet onderzocht
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Niet onderzocht
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Niet onderzocht
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet niet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet niet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet niet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet niet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	2 / 5	4 / 8	6 / 13
Bedienbaar	9 / 14	2 / 3	11 / 17
Begrijpelijk	4 / 5	4 / 5	8 / 10
Robuust	1 / 2	0 / 1	1 / 3
Totaal	16 / 26	10 / 17	26 / 43

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/grafieken/> staat een grafiek. Hiervoor is een canvas element gebruikt. Een canvas element heeft een toegankelijkheidsnaam nodig (zie succescriterium 4.1.2). Daarnaast is het ook voor dit succescriterium handig om een korte omschrijving te geven wat er op het canvas te zien is en te verwijzen naar de gegevens onder het canvas element voor de volledig toegankelijke informatie van de grafiek. Op die manier heb je een oplossing om aan beide succescriteria (1.1.1 en 4.1.2) te voldoen. Voor alle andere issues met de grafiek is een toegankelijk alternatief, dus daar hoeft dan verder niets mee gedaan te worden. Nog wel een klein verbeterpunt voor de grafiek. In de grafiek zelf worden verschillende symbolen gebruikt om de lijnen te kunnen onderscheiden. Die symbolen komen echter niet terug in de legenda en dan werken de symbolen dus niet. Dan is het nog steeds kleurafhankelijk. Dit is geen probleem, omdat er een toegankelijk alternatief is, maar kan wel verbeterd worden.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau A

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat boven het formulier een overzicht van het aantal stappen van het formulier. Elke stap in dit lineaire overzicht is met een div element opgeemaakt. Hier kan beter een geordende lijst gebruikt worden waarbij elke stap in een eigen li element wordt geplaatst. Dan is voor hulpsoftware ook direct duidelijk hoeveel stappen (li elementen) er zijn.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/> staat een tekstgebied onder het zichtbare label "Stel uw vraag of deel uw tip". Dit label is niet gekoppeld aan het tekstgebied. Er wordt wel een for-attribuut gebruikt, maar die verwijst naar het select-element erboven in plaats van naar het textarea-element eronder. De waarde in het for-attribuut moet dus aangepast worden naar "bbp_topic_content".

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/forum/vragen-en-ervaringen/> staat een lijst met onderwerpen. Hiervoor is ook lijstopmaak gebruikt, maar niet helemaal op de juiste manier. Er is een ul element gebruikt met maar één li element. Binnen dit li element staan alle onderwerpen. Dat is niet logisch. Elk onderwerp zou hier in een eigen li element moeten staan. Maar, ook binnen dat ene li element is het niet logisch ingedeeld. Elk onderwerp is nu opgeemaakt met een eigen ul element met daarbinnen weer één li element met het onderwerp. Ook hier dus een geneste lijst met maar één item. Zo staat hier dus een lijst met één item. Daarbinnen staan geneste lijsten met ook allemaal één item. Dat werkt dus niet handig. Maak hier één lijst van met meerdere li elementen, waarbij elk li element een eigen onderwerp heeft.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/onderwerp/wat-is-lorem-ipsum/> staat een onderwerp met daaronder een kader met 2 reacties. Bovenaan in het kader staat een koptekst "2 reacties". Deze is niet met een heading element opgeemaakt. Gebruik hier bij voorkeur een h2 element.

Deze tekst staat overigens ook in een div element die als child element van een ul element staat. Dit ul element heeft dus geen li elementen, wat niet mag volgens de HTML specificatie. Dit ul element met een id="topic-580-replies" attribuut lijkt hier helemaal niet nodig te zijn. Dit ul element kan beter vervangen worden door een div element. De echte lijst begint namelijk pas onder de koptekst "2 reacties". Daar begint een nieuw ul element waarbinnen de (geneste) reacties staan. Dat gaat wel goed.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/onderwerp/wat-is-lorem-ipsum/> staat een onderwerp met daaronder een reactie. Onder de reactie staat een reactie op de reactie waarbij de originele reactie is herhaald en te herkennen is aan een zwarte lijn links van de content die 'geciteerd' is. Visueel is dus duidelijk welk tekst bij het citaat hoort en wat de reactie daarop is. Dat is voor hulpsoftware nu niet duidelijk. De tekst "Bedankt voor uw reactie. Duidelijk" volgt direct op de tekst er boven en wordt op dezelfde manier voorgelezen. Het is dus niet duidelijk dat de tekst daarvoor als citaat gestopt is. Deze visuele onderverdeling moet ook voor hulpsoftware duidelijk zijn. Dit kan op verschillende manieren opgelost worden. Eventueel zou een blockquote element gebruikt kunnen worden waarbinnen het citaat staat uit de vorige reactie. Ook kan aan het begin van het citaat een verborgen tekst geplaatst worden met bijvoorbeeld "Begin citaat" en dan aan het einde "Einde citaat". Dan wordt niet door middel van HTML code, maar door middel van tekst duidelijk waar het geciteerde begint en eindigt. Andere oplossingen zijn ook mogelijk.

Onderstaande is niet fout, maar kan wel beter.

Op pagina https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestap/#gf_1 is bij de controlestap gebruik gemaakt van een datatabel met het overzicht van alle ingevulde gegevens. Dat is hier niet de beste en niet de meest logisch oplossing. Hier zou een definitielijst beter op zijn plaats zijn. De vetgedrukte termen links moeten dan in een dt element worden geplaatst en de informatie rechts komt dan in een dd element. Het geheel staat dan in een dl element. Dit is dan ook makkelijker om bijvoorbeeld het probleem voor SC 1.4.10 op te lossen. Daar is een oplossing een horizontale scrollbar. Maar als een definitielijst wordt gebruikt kan de informatie ook onder elkaar worden weergegeven.

Ook onderstaande wordt niet afgekeurd, maar kan ook beter.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/pagina-met-contentmetadata/> staan onder de koptekst "Content informatie" twee kolommen met links labels en rechts bijbehorende informatie. Deze is nu opgemaakt met een datatabel, wat op zich goed is. In dit soort overzichten is het gebruiken van een definitielijst beter.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen**

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau AA**Succescriterium 1.3.4: Weergavestand**

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input**

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina https://website.belastingdienst.nl/testsite/?sfid=50&_sf_s=Lorem staan zoekresultaten. Bij een aantal zoekresultaten staan links in de tekst onder de kop van het zoekresultaat. Bijvoorbeeld een linktekst "Informatiesoort-C" onder de koptekst "Wat is Lorem Ipsum". Deze link is nu alleen van de normale tekst te onderscheiden doordat er een andere (donkerblauwe) kleur voor de tekst (zwart) is gebruikt. Het is beter om links die in een zo'n context met andere normale tekst staat standaard te onderstrepen. Een andere oplossing kan zijn om het contrast met de normale tekst minimaal 3,0:1 te laten zijn (die is nu 2,1:1), maar dan moet ook rekening gehouden worden dat het contrast met de witte achtergrond ook nog minimaal 4,5:1 is.

Bovenstaand probleem komt op meer pagina's voor waar berichten staan.

Zie bijvoorbeeld ook pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/contentpagina/> direct onder de koptekst "Contentpagina". Hier is de link "Informatiesoort-A" ook alleen door kleur herkenbaar.

Zo zijn meer pagina's gevonden waar dit probleem zich voordoet bij berichtteksten.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.4.3: Contrast**

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat een formulier. Bij stap 1 staat het veld "Tekstregel", hieronder staat de tekst "Resterend aantal karakters: 25 van 25". Het contrast van deze grijze tekst op de blauwe achtergrond is 3,8:1. Het moet minimaal 4,5:1 zijn. Dit probleem geldt voor elke grijze tekst die op een blauwe achtergrond staat bij formulervelden. Controleer dit dus overal waar zo'n melding staat.

niveau AA**Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst**

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

Dit succescriterium is niet onderzocht, omdat het niet van toepassing is binnen de scope.

niveau AA

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als de website wordt bekeken bij een resolutie van 320 bij 256 pixels of een resolutie van 1280 bij 1024 pixels en 400% zoom, mag geen content verloren gaan en mag niet horizontaal gescrold worden om content te kunnen lezen. Dit is van belang voor slechtzienden die het beeld ingezoomd bekijken. Het kost hen namelijk extra inspanning als ze bij elke regel heen en weer moeten scrollen.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestap/> staat een formulier. Bij de laatste stap "Controlestap" staat een datatabel. De inhoud van de datatabel past net niet binnen de breedte van de pagina en loopt rechts iets buiten beeld; de laatste letter van sommige woorden valt weg. Voor een datatabel is het toegestaan dat er een horizontale scrollbar wordt gebruikt. Die is nu niet aanwezig en dus is het onmogelijk om de content die buiten beeld valt in de tabel te lezen. Let op, de scrollbar mag alleen op de datatabel worden toegepast en niet op de hele pagina.

niveau AA

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/lagenpagina/> onder de koptekst "Video" staat de video "Corporate video Belastingdienst". De lichtblauwe focusindicator op de interactieve componenten van de video heeft een te laag contrast met de lichtgrijze achtergrond van 1,4:1.

Onderstaande is niet fout, maar kan wel beter.

Binnen de website wordt een aangepaste focusindicator gebruikt. Deze heeft overal voldoende contrast, omdat dit een afwisseling is van zwart en wit. Bij deze aangepaste focusindicator wordt echter ook gebruik gemaakt van een offset van "-2px". Dit betekent dat de focusindicator als het ware bij de focusbare component 2 pixels naar binnen wordt verplaatst. Bij links met tekst betekent dit dat de focusindicator heel dicht op de tekst komt te staan waardoor de tekst minder goed leesbaar is. Zelfs zo erg dat een beginletter, bijvoorbeeld een "i" of "l", niet eens meer herkenbaar is als die letter. Het is dus beter om deze offset niet te gebruiken (in ieder geval niet bij tekst links), omdat daardoor de tekst van de links minder goed leesbaar is. Dit wordt niet afgekeurd, omdat het over het algemeen nog wel duidelijk is wat de tekst is. Maar dit kan zeker beter en gebruiksvriendelijker.

niveau AA**Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus**

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/contentpagina> onder de koptekst "Begrip" staat het span-element "faketekst". Als de muisaanwijzer over dit element gaat, verschijnt een popup. Deze content die onder hover verschijnt moet volgens dit succescriterium aan drie voorwaarden voldoen. Aan twee van de drie voorwaarden wordt nu voldaan. De content is 'aanwijsbaar', dit wil zeggen dat er met de muis over de content heen kan worden gegaan zonder dat deze verdwijnt. De content is ook 'aanhoudbaar', dit wil zeggen dat de content zichtbaar blijft totdat de muisaanwijzer wordt verplaatst. De content is echter niet 'sluitbaar'. Dit betekent dat de content niet weggehaald kan worden zonder de muisaanwijzer te verplaatsen. Dit moet bijvoorbeeld kunnen met de Escape toets. Dit komt ook onder de koptekst "Toelichting" voor, op de tekst "Lorem Ipsum".

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/lagenpagina/> staat ook een video "Corporate video Belastingdienst. In de videospeler die daar gebruikt wordt zijn ook sneltoetsen actief. Met de cijfers "1" tot en met "9" kan namelijk de afspeelpositie van de video aangepast worden (om sneller vooruit te gaan in de video). Hier is geen bekende oplossing voor om dit te voorkomen.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Wanneer de gebruiker is ingelogd op de website en een tijdje inactief is, wordt automatisch uitgelogd. Dat wil zeggen dat op het moment dat dan een andere pagina geladen wordt niet alle content meer wordt getoond, maar alleen datgene wat zonder inlog zichtbaar is. Iemand moet dan opnieuw inloggen.

Voor een dergelijk tijdslimitiet moet het mogelijk zijn om het tijdslimiet uit te schakelen, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Meest gebruikelijk is om een popup te tonen met de melding dat de sessie bijna verloopt en met de vraag of de sessie verlengt moet worden. De toetsenbordfocus moet direct hierin komen te staan en met een simpele handeling als het activeren van een knop moet de sessie dan verlengt kunnen worden.

Bovenstaande is mogelijk niet van toepassing, omdat het om een afgesloten omgeving staat waarop getest wordt en dus niets te maken kan hebben met de techniek van de website, maar meer met het platform waarop gehost wordt. Maar, voor websites waar een inlog voor nodig is is het dus belangrijk om de sessie te kunnen verlengen zoals hierboven beschreven. Dat kan nu dus nog niet.

niveau A**Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen**

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/contentpagina/> behoort de inhoudsopgave ook tot de unieke inhoud van de pagina. Doordat de volgorde in de HTML aangepast is op deze pagina is de inhoudsopgave voor de eerste koptekst "Contentpagina" geplaatst. Dit is voor de focusvolgorde ook belangrijk. Maar dan moet ook de skiplink naar het begin van deze inhoudsopgave wijzen, zodat een toetsenbordgebruiker direct ook de inhoudsopgave kan gebruiken om snel naar de juiste inhoud op de pagina te gaan. Als iemand gewoon boven aan die inhoud wil beginnen is het handig om aan het begin van de inhoudsopgave nog een tweede skiplink aan te bieden waarmee de inhoudsopgave over kan worden geslagen. Op die manier werkt het perfect voor een toetsenbordgebruiker.

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/forum/vragen-en-ervaringen/> staat een lijst met onderwerpen. Bij elk onderwerp is de titel een link met een goede linktekst. Maar, bij elk onderwerp staat onderaan ook nog een link zonder linktekst, die als een soort overlay wordt gebruikt, zodat iemand met de muisaanwijzer op het hele vlak met het onderwerp kan klikken. Dit zorgt er op deze manier echter voor dat de link wel herkend wordt door hulpsoftware die dan geen linkdoel kan aangeven. Dit zorgt ook voor een link zonder toegankelijkheidsnaam. En ook kan iemand hier nog met het toetsenbord op terecht komen, wat niet handig is (dubbelop, omdat de focus ook al op de titel van het onderwerp komt). Hier kan dus het beste een `aria-hidden="true"` attribuut worden gebruikt om deze link te verbergen voor hulpsoftware en een `tabindex="-1"` attribuut om het niet de focus te laten krijgen. Dan werkt het wel goed.

niveau AA**Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren**

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels**

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar**

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat een formulier. Bij stap 4 in het formulier staat het element "Selecteer bestand". Na dit element komt de focus op een onzichtbaar element, waardoor de focusindicator ook niet zichtbaar is. Dat is niet de bedoeling. Het is ook niet helemaal duidelijk waarom hier twee knoppen over elkaar heen staan. Er is gebruik gemaakt van een button element met de tekst "Selecteer button". Daaronder zit ook nog een input element van type="file". Door deze over elkaar heen te plaatsen levert dit dus een probleem op met de focus zichtbaarheid op één van beide wat verwarrend is voor toetsenbordgebruikers die wel kunnen zien.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/bericht1-faketitel/> staat een readspeaker

functie. Deze heeft een zichtbare tekst "lees voor". Deze tekst komt niet in deze volgorde terug in de toegankelijkheidsnaam van de knop. Daar staat "Lees deze pagina voor.. U verlaat deze website". De woorden "lees" en "voor" moeten direct na elkaar in de toegankelijkheidsnaam staan en dat is hier dus niet het geval. Deze link kan hierdoor niet met een spraakcommando bedient worden met de tekst "lees voor".

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/> staat een tekstgebied onder het zichtbare label "Stel uw vraag of deel uw tip". Dit label is niet gekoppeld aan het tekstgebied en het textarea-element heeft nu dus ook geen toegankelijkheidsnaam. Iemand kan dus niet met een spraakcommando de zichtbare tekst de focus op dit tekstgebied plaatsen om er iets in te vullen.

niveau A

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Bijna de hele content op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/english-website/> staat in het Engels. Er is hier een poging gedaan om van taal te wisselen, een aantal elementen hebben een lang-attribuut aanwezig, maar "en_uk" is geen geldige waarde, dit moet "en-GB" zijn. Gebruik hier liever alleen een "en" waarde op het lang-attribuut.

Ook op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/deutscher-seitentitel/> is een verkeerde waarde gebruikt bij de lang attributen die daar gebruikt zijn. De waarde is daar "de_de". Sowieso moet geen 'underscore' gebruikt worden, maar een minteken. Dit moet dan sowieso "de-de" zijn. Maar de dubbeling is hier ook overbodig. Gebruik dus gewoon alleen "de" als waarde voor het lang attribuut.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/bericht1-faketitel/> staan een aantal reacties. Bij deze reacties staat een linktekst "Link to this comment". Dit is Engelse tekst en wordt nu op z'n Nederlands voorgelezen. Hiervoor is dus een taalaanduiding nodig door middel van een lang attribuut bij de link met de waarde "en". Nog beter is natuurlijk om deze tekst te vertalen naar het Nederlands. Bijvoorbeeld "Link naar deze opmerking".

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/> staat een formulier. Als dit formulier met één of meerdere lege velden wordt verstuurd verschijnen foutmeldingen boven het formulier. De meldingen die verschijnen zijn niet allemaal even duidelijk. De vraag is of dit aangepast kan worden door een contentbeheerder en dat dit dus buiten dit techniek onderzoek valt. Voor de zekerheid melden we dit hier toch wel.

Als geen onderwerptitel wordt ingevuld verschijnt de melding "Fout: uw onderwerp moet een titel bevatten". Dit kan beter zijn: "Fout, uw onderwerp heeft geen titel gekregen" of "Fout: er is geen onderwerptitel ingevuld".

Als er geen Onderwerp wordt geselecteerd staat er een technische foutmelding "Fout: forum ID ontbreekt". Voor de gemiddelde bezoeker is niet duidelijk wat wordt bedoeld met een "forum ID". Als geen vraag wordt ingevuld verschijnt de melding "Fout: uw onderwerp mag niet leeg zijn". Dit kan beter zijn "Fout: er is geen vraag gesteld of geen tip gedeeld".

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Onderstaande is niet fout, maar kan wel beter.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/> staat een formulier. De tekst "(vereist)" staat bij een aantal tekstlabels. Deze tekst staat echter buiten het label element. Als de focus dus op een input element komt te staan wordt alleen de inhoud van het label element voorgelezen en dus niet de tekst "(vereist)". Daarom is het beter om deze toevoeging ook binnen het label element te plaatsen, zodat direct duidelijk is welke invoervelden verplicht zijn en welke niet als iemand met voorleessoftware met het toetsenbord van het ene invoerveld naar het volgende gaat.

niveau AA**Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie**

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 4.1.1 is vervallen in WCAG 2.2. Dit succescriterium is daarom niet onderzocht. Voor WCAG 2.1 wordt automatisch voldaan aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestap/> staat een formulier met bij het eerste tekstlabel een button met een "?". Als deze geactiveerd wordt krijgt dit button element een waarde "true" bij het aria-expanded attribuut. Dat klopt. ALs vervolgens bij de uitleg de knop "X" wordt gebruikt, dan werkt dit niet goed. De melding blijft staan, wat niet de bedoeling is. De focus wordt wel goed verplaatst terug naar de button met het "?". Bij die button is de waarde voor aria-expanded nu "false" geworden, wat eigenlijk goed zou moeten zijn, maar omdat de melding niet verdwenen is klopt die nu dus niet. De oplossing zit hem hier in het

echt laten verdwijnen van de helptekst. Het is niet helemaal duidelijk waarom die toch blijft staan. Deze verdwijnt alleen als nog een keer de button met de "?" wordt gebruikt. Alleen gebeurd er nu iets gek. Daarmee verdwijnt namelijk wel de helptekst, maar de waarde wordt nu ook aangepast naar "true" bij het aria-expanded attribuut. Terwijl de helptekst dus verdwenen is. Controleer dus nog even goed of dit wel goed gaat als de helptekst wel verdwijnt met de "X" knop bij de helptekst zelf. Nu gaat het dus niet goed.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/contentpagina> onder de koptekst "Begrip" staat een span-element met de tekst "faketekst". Deze tekst is interactief gemaakt met JavaScript. Deze heeft een foutieve rol van "popover". Deze rol bestaat niet. Hulpsoftware kan dus ook de interactie niet aangeven. Iemand met hulpsoftware weet dus ook niet dat deze interactief is. Met NVDA (Screenreader) aan werkt de "Enter" toets ook niet om de popup te tonen (wat zonder NVDA wel werkt). Er zitten dus meerdere problemen de deze implementatie. Zie ook succescriterium 1.4.13 voor een aanvullend probleem. Er is dus een andere oplossing nodig voor deze functionaliteit. Misschien dat deze informatie kan helpen:

<https://techservicesillinois.github.io/accessibility/examples/popover.html>

Bovenstaand probleem komt ook onder de koptekst "Toelichting" voor, op de tekst "Lorem Ipsum".

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/grafieken/> staat een grafiek. Hiervoor is een canvas element gebruikt. Een canvas element heeft een toegankelijkheidsnaam nodig. Dit kan opgelost worden door een aria-label attribuut toe te voegen. Bij succescriterium 1.1.1 staat verder uitgelegd welke tekst dan het beste kan worden toegevoegd.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/> staat een tekstgebied (textarea element) onder het zichtbare label "Stel uw vraag of deel uw tip". Dit textarea element heeft geen toegankelijkheidsnaam. Dat komt omdat de tekst die er boven staat niet expliciet is geassocieerd met het textarea element (zie ook succescriterium 1.3.1).

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/onderwerp/wat-is-lorem-ipsium/> staat helemaal onderaan een textarea element om een reactie op in te vullen. Dit textarea element heeft geen toegankelijkheidsnaam. Er staat een tekst boven, maar die is als koptekst opgemaakt met een heading element. Dat kan op zich. Een alternatief is om die in een label element te plaatsen en het label element expliciet te associëren met het textarea element. Een alternatieve oplossing is om een verborgen label element te gebruiken, waarin de zichtbare koptekst herhaald wordt en dat label element expliciet te associëren met het textarea element. Nog een alternatieve oplossing is om een aria-label attribuut te gebruiken bij het textarea element en de waarde hetzelfde te maken als de koptekst die er boven staat. Dan werkt het ook goed voor succescriterium 2.5.3.

Bovenstaand probleem doet zich op deze pagina ook voor als op een knop "Beantwoorden" wordt geklikt. Dan verschijnt ook een textarea element met hetzelfde probleem.

Onderstaande is niet fout, maar kan wel beter.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/onderwerp/wat-is-lorem-ipsium/> staan een aantal interactieve componenten met de tekst "Beantwoorden". Dit is in de HTML een link doordat een a element met een href attribuut is gebruikt. Deze heeft echter ook een role="button" gekregen, waardoor hulpsoftware dit nu niet voorlees als link, maar als knop. Dat is niet heel logisch. Als het als knop moet werken gebruik dan direct een button element en niet

een a element. Als het wel als link moet fungeren, haal dan het role="button" attribuut weg.

Onderstaande is niet fout, maar kan wel beter.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat een formulier met bij het eerste invoerveld een button met een "?". Deze heeft een arialabel met de volgende tekst "Help met 'TekstregelTekstregel(Vereist)". Hierin staat het label "Tekstlabel" twee keer achter elkaar en ook met de tekst "(Vereist)" er direct tegenaan, dus zonder spatie. Dit zou iets moeten zijn als "Help met 'Tekstabel (Vereist)". Let dus op dat de tekst niet dubbel in het aria-label terecht komt en dus liefst ook met een spatie naar "(Vereist)".

niveau AA

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat een invoerveld met daaronder een tekst die het aantal nog overgebleven karakters aangeeft. Deze hoort duidelijk bij het invoerveld erboven en als ziende bezoeker zie ik tijdens het typen direct hoeveel er nog over is. Deze informatie kan dus gezien worden als een statusbericht die het nog aantal overgebleven karakters weergeeft. Dit betekent dat hulpsoftware dit ook als zodanig moet kunnen herkennen. Het div element met deze informatie moet dan een aria-live="polite" (of role="status") attribuut krijgen. Een andere oplossing is om met een aria-describedby attribuut vanuit het input element te verwijzen naar de inhoud van dit div element. Het aria-describedby attribuut kan meerdere waardes hebben en daarnaast dus ook prima nog naar de foutmelding (indien aanwezig) verwijzen.

Bovenstaande is van toepassing bij elk invoerveld die zo'n melding gebruikt over het aantal karakters.

Op pagina <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/> staat een formulier. Als er meerdere verplichte velden niet worden ingevuld verschijnen meerdere foutmeldingen. Bij elke foutmelding is een role="alert" attribuut gebruikt. Dat werkt in praktijk niet goed. Gebruik hier een role="status" of aria-live="polite". Een role="alert" kan alleen gebruikt worden als er maar één melding is. Bij meerdere meldingen levert dit problemen op dat niet alle losse meldingen worden voorgelezen, maar slechts één van de meldingen. Bij meerdere meldingen moet dus een role="status" gebruikt worden. Ook als er maar één melding zou zijn, is het prima om een role="status" te gebruiken. Alleen als er maar één foutmeldingen kan komen is het prima om een role="alert" te gebruiken.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- https://website.belastingdienst.nl/testsite/wp-login.php?redirect_to=https%3A%2F%2Fwebsite.belastingdienst.nl%2Ftestsite
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/>
- https://website.belastingdienst.nl/testsite/?sfid=50&_sf_s=Lorem
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/berichtenpagina/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/berichten/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/bericht1-faketitel/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-controlestep/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/formulier-met-enquetevelden/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/lagenpagina/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/english-website/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/volledige-breedte/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/grafieken/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/abonneren/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/start-een-onderwerp/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/pagina-met-contentmetadata/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/deutscher-seitentitel/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/onderwerp/wat-is-lorem-ipsium/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/forums/forum/vragen-en-ervaringen/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/publicaties/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/documentatie/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/jurisprudentie/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/besloten-bestanden/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/contentpagina/>
- <https://website.belastingdienst.nl/testsite/wachtrij-indicator/>